

Børnekulturområdet ved OU

Publ. i Med røtter i klassisk humanistisk kultur, Rapport fra en konferanse mellom nordiske barnekulturforskere, Biskops Arnö, Sverige 14.-16. juni 1996, v. Aase Enerstvedt, BIN Norden, Oslo 1997, s. 129-131.

Børne- og ungdomskulturforskning og uddannelse, Center for kulturstudier, Medier og Formidling, Det humanistiske Fakultet, Odense Universitet.

Børne- og ungdomskulturstudier har haft status som et særligt satsningsområde ved fakultetet siden 1992. Området indgår som en integreret del af Center for Kulturstudiers forsknings- og undervisningsflade.

Uddannelser

Overbygningsuddannelsen i Kulturstudier og Formidling omfatter ud over en ramme af almene kulturteoretisk/analytiske og kulturhistoriske fag specialiseringer i tre »spor«, hvoraf børne- og ungdomskultur er det ene, mens organisationskultur og kulturformidling er de to øvrige. I 1995 er etableret et samarbejde med Danmarks Biblioteksskole om uddannelsen, som også optager bibliotekarer. Uddannelsen har nu ca. 100 hovedfagsstuderende, hvoraf ca. 25 er tilknyttet børne- og ungdomskultursporet.

Til børne- og ungdomskulturområdet er knyttet to lektorater, to eksterne lektorer samt en lektor fra Danmarks Biblioteksskole som led i uddannelsessamarbejdet.

Centret varetager desuden sidefagsuddannelser i Designstudier og Materiel kultur samt i Anvendt visuel kommunikation.

Udover disse uddannelser er centret hjemsted for to sidefagsuddannelser under Åbent Universitet, dels Oplysningens Kultur og dels hvad der har speciel interesse i denne sammenhæng, Børne- og Ungdomskultur. Denne uddannelse, som har et toårigt forløb, har siden 1992, hvor den startede ved OU, haft stor søgning. Det årlige studentertal er over 100 fordelt på de to årgange. Studentergruppen består fortrinsvis af bibliotekarer, lærere, pædagoger, akademikere og universitetsstuderende. Til denne uddannelse er knyttet yderligere to eksterne lektorer.

Fagområdet børne- og ungdomskultur

Faget omfatter børnekulturens forskellige dimensioner, typer og udtryksformer samt dens forhold til kulturen og kulturhistorien i almindelighed. Kerneområderne er:

1. Børnekulturens og barndommens kulturhistorie, dens klassiske og moderne medier (fx barndomshistorie, børnelitteratur, teater, legetøj, tegneserier, tv, video og computere).
2. Børns kulturelle udtryksformer og legeskultur.
3. Kulturformidling, projekter og den kulturelle interaktion mellem børn og voksenverdenen.
4. Ungdomskulturernes manifestationer, medier og udtryksformer. (I øvrigt henvises til studieordninger og fagbeskrivelser).

Forskning

Børnekulturområdet som sådant er ramme for forskningsaktiviteterne. Der forskes for tiden specielt i følgende områder:

1. Børnelitteratur og barndommens kulturhistorie.
2. Barndomshistorie – skolehistorie.
3. Børns legekultur og narrative udtryksformer.
4. Børns computerkultur (et kandidatstipendieprojekt er tilknyttet området).

Som led i samarbejdet med Danmarks Biblioteksskole er to ph.d.-projekter igangsat, omhandlende:

5. Børns udtryksformer.
6. Organisationskultur, ungdom og institutioner.

På grundlag af en bevilling fra firmaerne Lego og Kompan er der etableret et samarbejde med Barndomssociologi ved SUC om et større forskningsprogram: Barndoms- og børnekulturforskning. Tidsrammen er 5 år. Aftalens formål er at styrke den humanistiske og sociologiske barndoms- og børnekulturforskning og forskningsmæssigt profilere de kulturelle og sociale aspekter af barndommens og børnekulturens historie samt de aktuelle manifestationer nationalt og internationalt. Forskning i børns kultur, dvs. legekultur, børns æstetiske udtryksformer, børns reception og brug af medier i bred forstand samt børn som kulturelle og sociale aktører, er områder som i særlig grad skal styrkes i projektet.

To af de nævnte forskningsprojekter er tilknyttet denne bevilling. Desuden er et

ph.d.-projekt: Børns tv-reception igangsat. I de kommende år vil yderligere tre ph.d.-stipendier blive opslået inden for temarammen.

Herudover er der midler afsat til internationale forskeres gæsteophold samt til konferencer, forskerudveksling og forskningsformidling.

Endvidere deltager centret i en række forskningsrelaterede aktiviteter:

1. Et nordisk netværk for børnekulturforskning som er støttet af Nordisk Ministerråd.
2. Et dansk netværk for barndoms- og børnekulturforskning som har bevilling fra Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd.
3. Et netværk for børneforskning, som Kulturministeriet har etableret i samarbejde med Socialministeriet.
4. Samarbejde med forskellige nordiske og europæiske institutter, der arbejder med børnekultur (spec. ved universiteterne i Bergen, Trondheim, Halmstad og Bremen). Herudover er samarbejdsrelationer af forskellig art (fx projekter, publikationer, ph.d.-kurser og konferencer) til en række forskere og institutter etableret.

Centret agter i nærmeste fremtid at ansætte en projektmedarbejder på forsøgsbasis til varetagelse af forskellige eksterne opgaver, forsknings- og researchprojekter, udarbejdelse af projekt- og evalueringsrapporter, udredningsarbejde m.v. Dette skulle muliggøre at vi i højere grad kan påtage os nogle af de opgaver som efterspørges fra mange sider på børnekulturområdet.

Formidling

De nævnte uddannelser er centrale formidlingsorganer. Specielt spiller den åbne uddannelse en central rolle for den udadvendte formidling. De forskellige samarbejdsrelationer, vi indgår i, ligeledes.

BUKS - Tidsskrift for Børne- og Ungdomskultur har hovedsagelig sin redaktionelle basis hos personer tilknyttet centret. Det er en væsentlig formidlingskanal

for området både forskningsmæssigt og alment.

Herudover er centrets medarbejdere involveret i en række formidlingsaktiviteter spændende fra forskningskonferencer og publikationer over kurser og seminarer til forelæsninger og foredrag. Heri indgår samarbejdsrelationer til en række inden- og udenlandske institutioner, projekter og personer.

